

Đó o luật Công i tế Hỗ thống Y tế mà Tổng Thống Barack Obama mùi ký hôm qua là một biến cố lộn trong lịch số chính trực nhéc Mỹ,

đã đóng có so sánh về i các đóng o luật thiết lập hỗ thống An Sinh Xã Hội (Social Security) mà Tổng Thống Franklin D. Roosevelt ký năm 1935 và thành lập hỗ thống Medicare lo số c khó e ngó i về hỗ u đóng có Tổng Thống Lyndon Johnson ký năm 1965.

Cũng giống hai đóng o luật quan trọng trên, Luật Công i tế Y tế mùi này gia tăng nhéng hỗng cáa chinh phủ liên bang Mỹ trong đóng i sống ngó i dân. Vì thế, có ba đóng o luật đóng chia dân Mỹ làm hai phe, chóng đóng i và hỗng hỗ. Khác hai đóng o luật trực, khi đó các về tính thông đóng ng Dân Chú đóng có nhiều đóng i biểu Quốc Hội Công Hòa vềng hỗ, lòn này đóng Công Hòa tựy chay hoàn toàn.

Cho nên đóng o luật mùi này chóng c chóng n số là đóng tài chinh cho các cá tri Mỹ phán đoán khi hỗ di bị phiú chóng đóng i biểu Quốc Hội vào Tháng Máu i Mát năm nay, mặc dù phủ n nhiều các đóng u khoản phủ i đóng i tự i nhéng năm 2014 hoc 2018 mùi đóng c thi hành.

Bên cánh các trên đóng u chinh trực đó, có hai vền đóng mà các cuộc vền đóng có i tự y tế vàn nhém tựi. Thế nhét là một rõng một ngó i bị o hiểu m y tế cho hỗ u hỗt, nếu chóng a phủ i là tự t có mùi ngó i Mỹ. Thế hai là kiểm soát khóng cho chi phí về y tế tăng lên quá cao.

Đó là một chiêu thứ nhất đã o lut mi đã thành công một phn, sau nhiu lần chú gòng th 36 năm nay. Năm 1974 Tổng Thủng Công Hòa Richard Nixon đã tính làm lut đã mi ngày i Mỹ đã u có bó o him y th , nhưng khi đó đã ng Dân Chủ đã bó là có hài, không làng hà ông Nixon vì hà tháng số có thứ đòi hài nhiu đòi u hàn nha. Hai chắc năm sau Tổng Thủng Bill Clinton lài mun thức hiny th cho toàn dân, nhưng cũng vì mun đòi tđó có nhiu quá cho nên nhiu ngày i chóng lài, ngay trong đòi ng Dân Chủ.

Đòi o lut năm 2010, đòn năm 2019, số cung cấp bó o him y th cho thêm 32 triu ngày i Mỹ nha, bóng 2 phn 3 số ngày i hin nay không có bó o him. Thế nay, trong số các nhó có tin bó kinh th thuc khó i OECD, chỉ còn 2 quc gia chỉa thức hiny th cho toàn dân là Mexico và Thổ Nhĩ Kỳ.

Nhưng một chiêu thứ nhất mà thết có mi cucc có i th y th đòi u phi nhàm th i là gim bó t th c đòi chi phí y th gia tăng, thì đòi o lut mi không hàa hàn số đòi tđó có đòi u gì đáng kè . Các cucc bàn cãi chính trong chỉ chú ý nhưng một nhàn đòi n số tin chính phú Mỹ số chi. Bây gim chúng ta có thể bó qua các cucc tranh cãi có tính chỉt đòi ng phái đòi nhìn vào khía có nh kinh th . Một đòi u hin nhiên là dân Mỹ chi tiêu quá nhiu và y th mà không đòi có hàng nhưng lài ích thóng xòng.

Năm 2007, trung bình một ngày i dân Mỹ chi 7,421 đô la và y th . Trong năm 2006 bình quân chi 6,567 đô la một ngày i, cao gòp 2 lần các nhó có nhà Úc (US\$ 2,960), Đôc (3,247), Pháp (3,353), Canada (3,505), hoc Nhật Bản (2,529 đô la) trong cùng năm đó. Trong khi đó, kết quc cho thứy dân Mỹ không khóe một nhàn hàn ngày i dân các nhó có khác, khi tính đòi n tuổi i thứ trung bình, số trong em chỉt yếu, vân vân.

Cucc nghiên có u có a một nhóm giáo số Đôi Hôc Johns Hopkins đã so sánh Mỹ và bón nhó có trong khói Thủnh vàng chung Anh. Hô dùng 21 chỉ số phm chỉt và săn sóc sốc khóe đòi do lòng, thí dó th lòng ngày i bó ung thứ thoát chỉt, th số ngày i còn sống năm năm sau khi trong bónh, vân vân. Kết quc cho thứy nhó có Mỹ không hàn gì các nhó có khác. Thí dó , th Mỹ th số ngày i còn sống 5 năm sau khi thay thứn là thứp nhất so và i 4 nhó có kia. Bệnh nhân bó Hepatitis B. th Mỹ có th số cao nhất, một thứ bónh mà các tác gim cho là có thể tránh đòi có. Ngày có lài, nhó có Mỹ đòi ng hàng nhất và th số bónh nhân còn sống 5 năm sau khi chỉa ung thứ ngày có.

Một bón nghiên có u có a Henry J. Kaiser Family Foundation cho bit trong thóng số chi tiêu và y th , công quc các cấp chính phú Mỹ đã chi trong 46% - và i các chỉng trình Medicare, Medicaid (hay Medical) và chỉng trình cho trong em CHIP. Các quc th nhàn trong 54%, trong đó các công ty bó o him chim 35%. Đòn năm 2018, dù chỉa có đòi o lut có i th y th năm nay, số tin chi và y

tế do công quốc đài thông số len trên 51%, phón cóa tế nhân số xuống chỉ còn 49%. Có đô o luật Obama hay không, y tế Mỹ dã di trên con đông ngày càng tùy thuc vào chính phó nhিu hỗn tế nhân.

Mỹ i năm, số tiền mua bó o him y tế tăng nhanh hỗn tế là tăng lộng bóng. Tại năm 2000, tiền đóng (premium) bó o him y tế tăng ít nhất 5%, tăng nhিu nhất là 14% trong vòng 7 năm; trong khi đó lộng bóng chỉ tăng từ 2% đến 4%. Tính chung lài tếc có quốc gia, vào năm 1960 dân Mỹ làm ra 100 đông thì chỉ tiêu hỗn 5 đông vào y tế. Tại năm 2007, dân Mỹ làm ra 100 đông thì chi hỗn 16 đông và sốc khóe. Cóc tính đến năm 2018 tù là đó số len tếi hỗn 20%, một phón năm lài tếc toàn dân.

Tại sao người Mỹ chi và y tế nhিu nhất vày, và chi và tết hỗn trên các núc tiền tín khác? Có nhিu nguyễn nhân khách quan. Một là tù số người già tăng len, số người bó mập phì tăng, và nhিu chỉng nhất bónh tíu đông, suyễn, bónh tim hỗn trìnhóc. Khi dân một núc giàu hỗn thì thểng hỗ cũng chi và y tế nhিu hỗn, vì có nhéng phóng pháp đòu trò và thuc men mỗi, đòt tín hỗn.

Nhéng bên cónh các nguyễn nhân khách quan đó, có nhéng nguyễn nhân nóm trong hỗ thông tếc y tế Mỹ khin chi phí tăng. Lý do vì người ta “tiêu thố” các sốn phóm và dòch và y tế nhিu hỗn mặc dù không cón thit. Đó là nhéng nguyễn nhân gây ra phí phóm trong hỗ thông, và có thố thay đòi đòng chúng, đòt tiền kím.

Thí dò: Khi người tiều thố không phói tròc tiềnp trò tiền túi cóa mình ra trò thì hỗ dò “mua hàng” nhিu hỗn. Đây là một đònh luật kinh tế ai cũng có thố himu đòng. Người ta “tiêu thố” thêm nhéng sốn phóm y tế nhất thuc men, hoặc các dòch và y tế nhất nghim (tests), thì gian nóm bónh vin, đòi góp các chuyễn gia thay vì chỉ góp các bác sĩ tùng quát, và đòi các dòch và đòt tiền dù không chỉc cón thit.

Các chỉng trình do chính phó trò (Medicare, MediCal, CHIP, vân vân) đòu có thố đòa tùi hành vì “tiêu thố quá mặc cón thit” này. Nhéng người mua bó o him y tế trong số làm còn chỉ đóng một phón tiền bó o him, và thểng không phói tù mình móc tiền túi trò thêm. Khi đó, hỗ còn có khuynh hưởng “tiêu thố quá nhিu” các dòch và y tế.

Tình tròng trên đây dã gia tăng trong thì gian qua. Năm 1970, trung bình một người Mỹ phói

móc túi trung 40% chi phí y tế cho mình, 60% còn lại do công ty bao hiem hoac chính phủ trả. Tính năm 2007, người Mó chó còn trả 14% chi phí y tế bao ng ti&nh túi mà thôi, 86% là do “đó tam nhân” trả. Đây là một nguyên nhân khiãn sã chi tiêu vãy tã Mó tóng vãt trong gãn 40 năm đó.

Hiện nay người mua bao hiem y tế sã làm chó phãi trả khoãng 30%, đóc chó nhón trung bình 70% ti&nh mua bao hiem. Số ti&nh chó nhón trả đó có thể coi nh&243; phãi cóp bên cón lóng bao ng, chó khóc ló ngãi đóc hóng khóng phãi đóng thuãl iĒi tóc trón sã ti&nh đóc hóng.

Nếu sã ti&nh trả đó đóc trung nh&243; lóng bao ng thì chính phủ có thể đánh thuãl, số thu đóc 250 tã Mó kim mói nóm. Nói cách khóc, họ thóng y tã hiện nay đã buãc chính phủ Mó trả cóp 250 tã đó la cho các người may mắn có viêc lóm tót. Tóc ló tót có mói ngãi đóng thuãl phãi trả cóp cho họ. Hiện người đóc thó hóng sã ti&nh trả cóp này khóng biít hó đóc trung cóp. Vì vã khóng phãi trả ti&nh túi nón họ có thể sã tiêu thó “quá nhióu” các dóch vãy tã, đóc biít ló nh&243;ng người đóc hóng “bao hiem cadillac” tót nh&243;t, vã họ lóm ló các công ty lón vãi các đóa vã quan trung. Họ có thó đóc dùng nhióu dóch vã đót ti&nh mà khói phãi bao hiem túi.

Đóo luít cói tã y tã đã nh&243;m góy tóc dóng bao ng cách đánh thuãl mót nh&243;m ngãi trong sã nóy. Kó tã năm 2018, nh&243;ng người đóc công ty trả cóp mua bao hiem y tế giá trên 27,500 đó la mót nóm sã phãi đóng 40% thuãl trón sã ti&nh cao hón con sã đó. Tóc nay đón nóm 2018, các công ty bao hiem sã tìm cách giêm giá đó khóng ai có bao hiem trên 27,500 đó la, đó khóng ai phãi trả thuãl. Các công ty bao hiem sã cón tranh nhau đó bán nh&243;ng chóng trình bao hiem tót nh&243;ng đói 27,500 đó la! Đây là mót hóu quã giúp ti&nh giêm chi phí y tế mót cách gián ti&nh, bao ng khóch ló vã kinh tã!

Không cón phãi chuyên vãy kinh tã hóc chúng ta cũng biít có cón tranh ló có lói cho người tiêu thó đót kiêm ti&nh chi tiêu. Trong thó tróng bao hiem y tế hiện nay các công ty bao hiem chóc cón tranh nhau đó thu hút đóc nh&243;ng thón chó khóe mónh nh&243;t, tránh xa nh&243;ng thón chó có nhióu bao ng, khóng thuãc loêi cón tranh vã giá có và dóch vã! Vãi đóu luít cóm hó tã chó nh&243;ng người mua bao hiem có bao ng sãn, viêc cón tranh sã đóc hóng sang phia lanh mónh hón. Tóc ló sã giêm giá và tăng sã và phãm chót các dóch vã cung cung.

Ngãi tiêu thó hiện nay rót khó biít đó tin tóc đó so sánh các chóng trình bao hiem. Cho nên khóng thó so sánh có hai yãu tã: giá có và phãm chót, nh&243; hó vãn làm khi đi mua xe hói hay chón tróng đói hóc cho con. Tóc nóm 2014 đóo luít cói tã y tã sã lóp ra mót “thó tróng bao hiem y tã” đó mói ngãi có thó vào đó so sánh giá có và các dóch vã y tã do mói công ty bao

him cung cp, ging nhó các công chcc chính phó liên bang và Quốc Hài đang đò chng.

VÀi sÓ ra đòi ca thó tròng y tÍ này, các công ty bó him và tÓ chcc y tÍ sÓ phói cai tÓ đò ct ging chi phí tóng quát không liên hó gì đòn vicc trò bnh, ngó hóu cnh tranh vÀi nhau. Có nhóng công ty bó him phói chi phí 40% vào vicc hành chánh, quóng cáo, trò hoa hóng cho ngóng i trung gian bán bó him, vân vân.

Chúng trình y tÍ công cng Canada không chi đòn 2% vào nhóng vicc hành chánh nhó vÀy! Đây là một sÓ phí phóm có thó ct ging đòng. Mỗi có nhóng ngóng i chú làm vic “làm hóa đòn đòi tin” giúp cho các bác sĩ làm sao tính đòng cnhu tin nhót, các chuyên viên này có thó kim nhóu tin hón, có khi gòp hai, ba lòn lòng các bác sĩ. Tình tròng này sÓ phói chcm dòt khi các công ty bó him và tÓ chcc y tÍ phói cnh tranh mnh mnh. Him nay tÓi nhóu tin bang, chú có một hoc hai công ty bó him y tÓ hot đòng, gòn nhó đòc quyn, cho nên hó khóng lo ct ging chi phí nhó khi hó phói cnh tranh.

Một nguyên nhân khác khin chi phí y tÍ tăng vàt là cách trò tin nhóng ngóng i cung cp dòch vày tÍ. Phón lòn các chi tiêu y tÍ Mỗi là trò cho các bnh vicn (vào năm 2007 là 31%), trò cho y sĩ (21%). Him nay, hó thòng đòng ct trò tin nhóu ít tùy theo theo sÓ vicc hó làm, hón là kết quó trò liu ca các công vicc đó. Cũng ging nhó các ngóng i bán vé xe hói, xe bán càng đòt tin thì càng đòng hóng hoa hóng cao hón. Chúng ta có thó bác bó ý kim ca ngóng i bán xe, nhóng ít ai phón đòi các bác sĩ ca mình. Nhót là mình khóng phói bó thêm tin túi ra trò! Đây là một trong nhóng nguyên nhân khin chi phí y tÍ tăng vàt.

Đòo lut citó y tÍ sÓ thay đòi cách trò công nhà thòng và bác sĩ cho nhóng bnh kinh niên. Không trò tin mnhi lòn mnht bnh nhàn tin u đòng đòng ct đòa đòn nhà thòng cp cau, mà trò cho kết quó công vicc trò liu trong mnht khon thòi gian dài. Một ỷ ban (IMAC) sÓ nghiên cu giá ca và him u quó y tÓ dò đònghó các bin pháp ct ging chi phí. Ỷ ban đòc lòp này sÓ tránh cho các đòi bin Quốc Hài khóng phói quyt đònh. Các tÓ chcc cung cp dòch vày tÍ, các công ty bó him sÓ phói ct ging chi phí đò đáp đòng nhóng đòi hói ging giá ca IMAC, thay vì chú lo “lóp bi” các đòi bin Quốc Hài. Hy vàng tóng sÓ tin chi vày tÍ do đó sÓ ging bót!

Trên đây chú là một sÓ đòu dò nhìn thóy nhót và kinh tÓ đò him u tÓi sao chi phí y tÍ nhóng cMô lòn i đòt nhót thó ging i. Ngoài nhóng nguyên nhân khách quan nhó sÓ ngóng i già đòng hón, sÓ bnh nhóu hón vì nhón mnhp phí, vân vân, có nhóng lý do nhóm trong hó thòng mua dòch vày và cách trò tin. Đó là nhóng nguyên nhân thuc phóm vicc chck kinh tÓ. Thay đòi các nguyên nhân đó, có thó ging bót sÓ chi tiêu y tÍ.

TÍn phí y tế vàn quá cao

Tác Giả: Ngô Nhân Dĩng

Thứ Năm, 25 Tháng 3 Năm 2010 16:49

Đó o luật mà Tíng Thíng Barack Obama mìi ký ngày hôm qua, và dù luật bị sung mà Thíng Vinn Má sẽ bàn trong tuần này, chỉ tìnn công một cách yếu tùt vào vàn đóng gim bịt chi phí trong hỗ thíng y tế cáa Má. Đóng Dân Chủ, cũng như đóng Công Hòa, đóng u chú trong tíi sẽ chi tiêu cáa chính phủ nhiều hỗn là tíng sẽ chi cáa toàn dân và nhưng nguyên nhân khiến sẽ chi lên cao quá.

Theo bài nghiên cứu cáa Kaiser Family Foundation thì trong năm 2006 một năm a sẽ chi phí y tế 1 Mỹ đô trong cho vicch trí bịnh cáa 5% tíng sẽ dân. Và 1% nhưng người i “tiêu thíng” nhiều dòch vày tí nhưt đã sẽ dòng hỗn 21% tíng sẽ chi tiêu cáa cán nhéc. Các chính trình tiết gim chi tiêu bịng cách cắt bịt nhưng phí phím cán nhưm vào nhưng người i tiêu thiếu nhiều u nhưt này! Nhưng phíi chú ý thay đó i cách “mua” và cách “trí công” các dòch vày tí thì một i trí đóngch nhưng phí phím tí góc.